

การวิเคราะห์ชาวเมืองหลวง ชาวท้องถิ่น และชาวระดับชาติ
ในรายการข่าวโทรทัศน์ไทย

นาย คุณากร เพ็ชรคง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-323-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016785

The Analysis of Thai Television News Program :
Bangkok Metropolitan News, Local News and National News

Mr. Kunakorn Pecharakong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-323-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ชาวเมืองหลวง ชาวท้องถิ่น และชาวระดับชาติ ใน
รายการข่าวโทรทัศน์ไทย

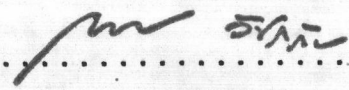
โดย นายคุณากร เพชรคง

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ จุมพล รอคคาคี

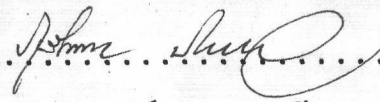
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวิญ เรือน กิติวัฒน์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอคคาคี)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ระวีวรรณ ประกอบผล)

คุณากร เพชรคง : การวิเคราะห์ข่าวเมืองหลวง ข่าวท้องถิ่น และข่าวระดับชาติใน
รายการข่าวโทรทัศน์ไทย (THE ANALYSIS OF THAI TELEVISION NEWS PROGRAM :
BANGKOK METROPOLITAN NEWS, LOCAL NEWS AND NATIONAL NEWS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี, 142 หน้า.

ISBN 974-577-323-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการนำเสนอข่าวเมืองหลวง ข่าวท้องถิ่น และ
ข่าวระดับชาติ ในรายการข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์แม่ข่ายทั้งห้าสถานีที่ตั้งอยู่ในกรุง เทพ-
มหานคร ในด้านความยาวเชิงเปรียบเทียบ และความสัมพันธ์ระหว่างความยาว และลำดับการนำเสนอ
ในรายการข่าวช่วงสิบเก้านาฬิกาสามสิบนาที และช่วงยี่สิบนาฬิกา

ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าสถานีโทรทัศน์แม่ข่าย ให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวระดับชาติ
และบุคคลหรือวัสดุระดับชาติ ขณะเดียวกัน ข่าวการเมือง และข่าวที่เกิดขึ้นในเมืองหลวงก็มีความยาว
ในการนำเสนอมากที่สุดด้วยเช่นกัน

การทดสอบสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .01 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ในการเปรียบเทียบระหว่างความยาวข่าวจำแนกตามตัวแปรอิสระ คือ ระดับความสำคัญ ประเภท
สถานที่เกิดข่าว และบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าว และเมื่อนำตัวแปรอิสระทั้งสี่ตัวไปทดสอบความสัมพันธ์กับ
ความยาวข่าวด้วย ไค-สแควร์ เทสต์ ปรากฏว่า มีตัวแปรอิสระเพียงสามตัวคือ ระดับความสำคัญ
ประเภท และสถานที่เกิดข่าว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความยาวข่าว โดยที่ไม่พบ
ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าวกับความยาวข่าว นอกจากนี้ ยังพบความ
สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสี่ตัว กับลำดับการนำเสนอในรายการข่าวช่วง
สิบเก้านาฬิกาสามสิบนาที และช่วงยี่สิบนาฬิกา

ทำหนังสือ

วันที่ (วัน)

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

KUNAKORN PECHARAKONG : THE ANALYSIS OF THAI TELEVISION NEWS
PROGRAM : BANGKOK METROPOLITAN NEWS, LOCAL NEWS AND NATIONAL NEWS.
THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. JOOMPOL RODCUMDEE. 142 PP.
ISBN 974-577-323-9

The objective of this research is to identify the evening news presentation characteristics of the Bangkok Metropolitan news, local news and national news on television through five net works based in Bangkok. The crucial factors to be analysed are the comparative length of news, length of news relations and the sequence of presentation for 19:30 hours and 20:00 hours news under the classification of importance, category, locations of events concerned and persons or news-object concerned.

In the light of the study, it shows that all five networks lay emphasis upon the national news and persons or news-objects concerned in the national level while the political news and news occurring in Metropolis possess the longest duration of presenting as well.

From the hypothesis test at the significant level .01, it shows that there are the significant difference in the comparison of the length of news classified by the independent variables. Such variables are the degree of importance, news category, locations of events concerned and persons or news-object concerned. And when these four variables are tested in relation with the length of the news by Chi-Square Test, it comes out with only three independent variables which are the degree of importance, news category and locations of events. These three independent variables have the relation with significance upon the length of news but it has no relations with the persons or news-object concerned at all. Apart from that, there are the significance between these four independent variables and the sequence of the 19:30 hours and 20:00 hours news presentation.

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน .....
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน .....
ปีการศึกษา ..... 2532 .....

ลายมือชื่อนิสิต ....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รศ.จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ระวีวรรณ ประกอบผล และ ผศ.ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.อำรุง จันทวนิช และ ดร.พีระ จิรโสภณ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทั้งในขั้นของการดำเนินการวิจัย และการเขียนวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการทดสอบความเที่ยงของการวิจัย ได้รับความช่วยเหลือ และความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก คุณกมลวรรณ โล่ห์สีวานนท์ คุณลักษมี คงลาภ และคุณพรสุรีย์ ลีมรสธรรม รวมถึงเพื่อนนิสิตปริญญาโทภาควิชา การสื่อสารมวลชนรุ่นที่ 3 ทุกคน และพี่ๆ บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ ทุกท่าน

นอกจากนี้ ยังได้รับความกรุณาจาก คุณอำนาจ คีตพรธมา คุณธนินทร์ ตีรณานนท์ รวมถึงความมีน้ำใจของคุณอรุวรรณ ชวนไชยสิทธิ์ คุณศิริวิมล ชาญเวศน์ ผู้วิจัยขอพระคุณสำหรับความช่วยเหลือ และความมีน้ำใจของผู้ที่กล่าวนามมาแล้วข้างต้น ที่ได้ช่วยให้ผู้วิจัย สามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

และที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยกราบขอพระคุณ คุณพ่อ และ คุณแม่ ของผู้วิจัยเองที่ได้ให้ความรัก ความอบอุ่น และการสนับสนุนในทุกๆ ด้าน ซึ่งทำให้ผู้วิจัย ประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา วิชาชีพ และสังคม ซึ่งความรักของท่านทั้งสองนี้เองเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุดของผู้วิจัย

คุณากร เพชรคง

15 พฤษภาคม 2533

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิและแผนภาพ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
✓ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
✓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ปัญหาที่วิจัย.....	7
✗ สมมุติฐานการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
✓ ขอบเขตของการวิจัย.....	9
✓ นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2. ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
แนวความคิดเกี่ยวกับข่าว.....	23
แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา.....	29
ทฤษฎีสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้อง.....	39
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	46
✓ ประชากรที่ใช้ศึกษา.....	46
ขนาดตัวอย่างของประชากร.....	46
✓ การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ทดสอบความเชื่อมั่น.....	51
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4. ผลการวิจัย.....	56
ตอนที่ 1 ลักษณะการเสนอข่าว และเนื้อหาข่าวภายในประเทศ ของสถานีโทรทัศน์แม่ข่ายที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 สถานี.....	56
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร.....	68
ตอนที่ 3 พิสูจน์สมมุติฐาน.....	79
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
สรุปผลการวิจัย.....	97
อภิปรายผล.....	112
ข้อเสนอแนะ.....	117
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	122
แบบฟอร์มบันทึกเนื้อหาข่าวภาคค่ำ.....	123
คู่มือการวิเคราะห์เนื้อหา.....	124
ประวัติผู้เขียน.....	142

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการทดสอบความเชื่อมั่น.....	58
2 แสดงความยาวและจำนวนข่าวจากแนกตาม ระดับของบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าว.....	59
3 แสดงความยาวและจำนวนข่าวจากแนกตามประเภทของข่าว..	61
4 แสดงความยาวและจำนวนข่าวจากแนกตามสถานที่เกิดข่าว...	63
5 แสดงความยาวและจำนวนข่าวจากแนกตามระดับความของข่าว	65
6 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างสถานที่เกิดข่าวกับ บุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าว.....	68
7 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างสถานที่เกิดข่าวกับ ระดับความสำคัญของข่าว.....	70
8 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างสถานที่เกิดข่าวกับ ประเภทของข่าว.....	72
9 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าวกับ ประเภทของข่าว.....	74
10 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างระดับความสำคัญของข่าวกับ ประเภทของข่าว.....	76
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความยาวข่าว จากแนกตามระดับความสำคัญของข่าว.....	80
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความยาวข่าว จากแนกตามประเภทของข่าว.....	81
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความยาวข่าว จากแนกตามสถานที่เกิดข่าว.....	82
14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความยาวข่าว จากแนกตามบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าว.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญ ของข่าวกับความยาวข่าว..... 84
16	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของข่าว กับความยาวข่าว..... 85
17	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่เกิดข่าว กับความยาวข่าว..... 86
18	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าว กับความยาวข่าว..... 87
19	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญของข่าว กับลำดับการนำเสนอในข่าวช่วงสิบเก้านาฬิกาสามสิบนาที... 88
20	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญของข่าว กับลำดับการนำเสนอในข่าวช่วงยี่สิบนาฬิกา..... 89
21	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของข่าว กับลำดับการนำเสนอในข่าวช่วงสิบเก้านาฬิกาสามสิบนาที... 90
22	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของข่าว กับลำดับการนำเสนอในข่าวช่วงยี่สิบนาฬิกา..... 91
23	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่เกิดข่าว กับลำดับการนำเสนอในข่าวช่วงสิบเก้านาฬิกาสามสิบนาที... 92
24	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่เกิดข่าว กับลำดับการนำเสนอในข่าวช่วงยี่สิบนาฬิกา..... 93
25	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าว กับลำดับการนำเสนอในข่าวช่วงสิบเก้านาฬิกาสามสิบนาที... 94
26	แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข่าว กับลำดับการนำเสนอในข่าวช่วงยี่สิบนาฬิกา..... 95

สารบัญแผนภูมิและแผนภาพ

แผนภูมิที่		หน้า
1	เปรียบเทียบร้อยละของความยาวและจำนวนข้าว จากแนกตามบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข้าว.....	60
2	เปรียบเทียบร้อยละในการนำเสนอบุคคลหรือวัสดุที่เป็นข้าว จากแนกตามความยาวและจำนวนข้าว.....	60
3	เปรียบเทียบร้อยละของความยาวและจำนวนข้าว จากแนกตามประเภทของข้าว.....	62
4	เปรียบเทียบร้อยละของการนำเสนอข้าวในประเภทของข้าว จากแนกตามความยาวและจำนวนข้าว.....	62
5	เปรียบเทียบร้อยละของการนำเสนอข้าวในด้านความยาว และจำนวนข้าว จากแนกตามสถานที่เกิดข้าว.....	64
6	เปรียบเทียบร้อยละของการนำเสนอสถานที่เกิดข้าว จากแนกตามความยาวและจำนวนข้าว.....	64
7	เปรียบเทียบร้อยละของการนำเสนอข้าวในด้านความยาว และจำนวนข้าว จากแนกตามระดับความสำคัญของข้าว...	66
8	เปรียบเทียบร้อยละของการนำเสนอข้าวในแต่ละระดับ จากแนกตามความยาวและจำนวนข้าว.....	66
แผนภาพที่		หน้า
1	ลักษณะการไหลของข้าวในรายการข้าววิหคทัศน์ ภาคค้าของไทย.....	115